

Komunikacija Europske komisije Europskom parlamentu, Vijeću,
Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija

Obnovljena otvorena metoda
koordinacije rješavanja izazova i
stvaranja mogućnosti za mlade

Sadržaj

02 1. Uvod

04 2. Izazovi i mogućnosti za mlade danas

06 3. Potreba za novim okvirom

- 07 3.1 Europska suradnja
- 07 3.2 Ocjenjivanje politika za mlade

08 4. Mladi - ulaganje i osnaživanje

- 09 4.1. Europska vizija za mlade
- 09 4.2. Dugoročna strategija za mlade s kratkoročnim prioritetima
 - 10 4.2.1 Stvaranje više mogućnosti za mlade
 - 13 4.2.2 Poboljšanje pristupa i punog sudjelovanja mladih u društvu
 - 15 4.2.3. Promicanje međusobne solidarnosti između društva i mladih
- 18 4.3. Nova uloga rada s mladima

20 5. Ostvarivanje vizije u novom integriranom okviru suradnje

- 21 5.1. Međusektorski pristup
- 21 5.2. Dijalog s mladima
- 22 5.3. Uzajamno učenje za bolje oblikovanje politike
- 22 5.4. Provedba
- 22 5.5. Oblikovanje politike na temelju pokazatelja
- 23 5.6. Pojednostavljeno podnošenje izvješća
- 23 5.7. Mobilizacija programa i fondova Europske unije
- 23 5.8. Suradnja s drugim institucijama Europske unije te međunarodnim organizacijama

1. Uvod

1. Uvod

„Budućnost Europe ovisi o mladima koji u njoj žive¹. Međutim, mogućnosti življenja za mnoge su mlade narušene“. Ovo je zaključak Komunikacije Europske komisije o „Obnovljenoj socijalnoj agendi²“ koja građanima Europske unije nastoji stvoriti veće mogućnosti, poboljšati pristup mogućnostima za sve te osigurati solidarnost.

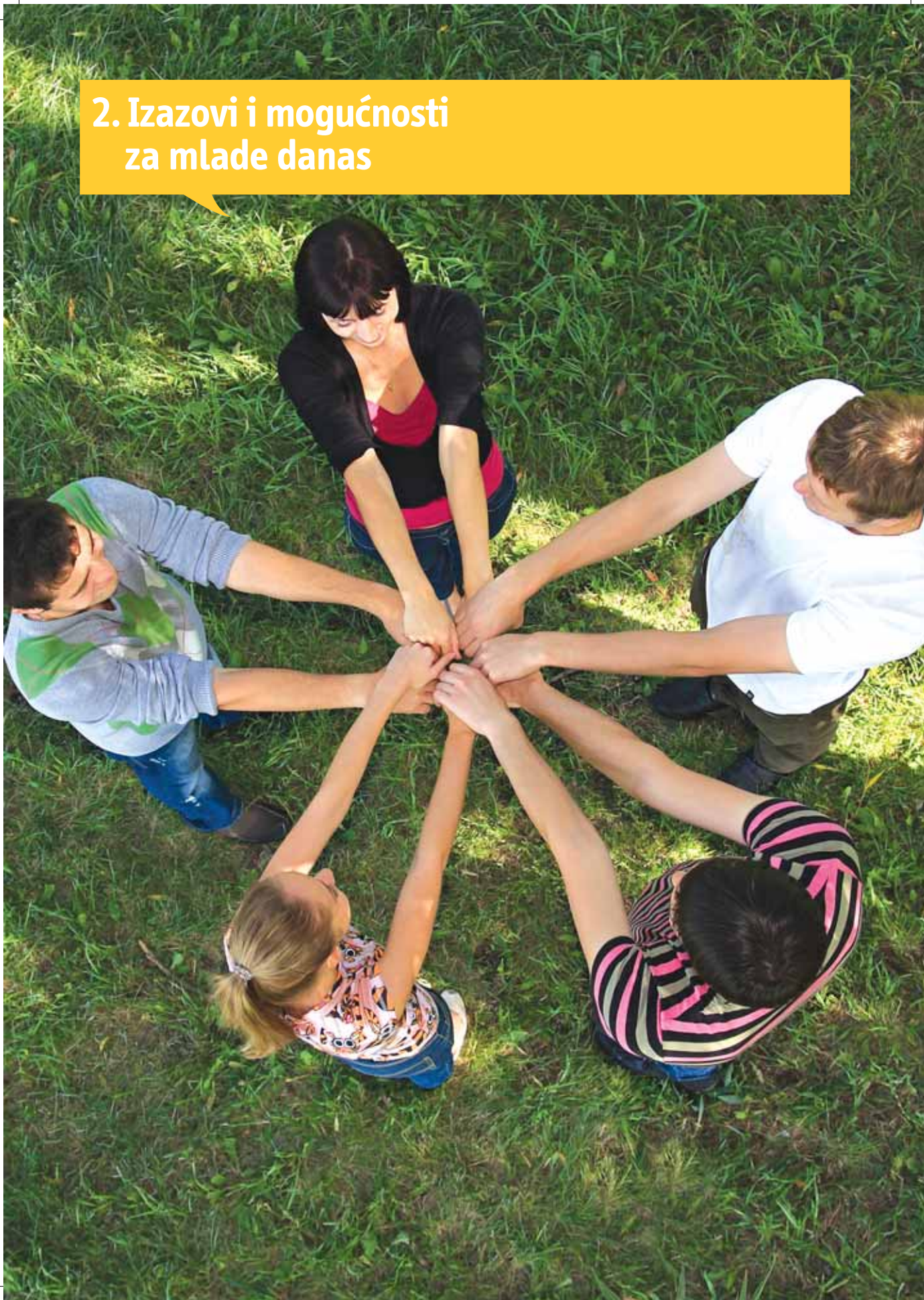

Mladi čine prioritet socijalne vizije Europske unije, a potreba za njegovanjem mladog ljudskog kapitala proizlazi iz sadašnje krize. Ova komunikacija nudi rješenje donošenjem strategije za buduće politike za mlade u Europi. Njome se predlaže nova, snažnija otvorena metoda koordinacije koja je fleksibilna i čiji je način izvješćivanja pojednostavljen, te koja u Lisabonskoj strategiji rasta i zapošljavanja učvršćuje veze s političkim područjima obuhvaćenima Europskim paktom za mlade. Usvojivši međusektorski pristup, ona postavlja kratkoročna rješenja u dugoročno nastojanje za osnaživanjem mladih ljudi. Strategija bi stvorila povoljne uvjete za razvoj vještina mladih, ispunjavanje potencijala, rad, aktivno sudjelovanje u društvu i veću uključenost u izgradnju europskog projekta. Mladi ljudi nisu opterećujuća odgovornost, već kritični resurs društva koji se može mobilizirati za postizanje viših socijalnih ciljeva.

¹ Značenje u širem smislu govori o tinejdžerima i mladim punoljetnim osobama između 13 i 30 godina. Ovaj se raspon zbog statističkih razloga ne koristi u čitavome tekstu.

² COM (2008) 412

2. Izazovi i mogućnosti za mlade danas

2. Izazovi i mogućnosti za mlade danas

Europljani žive dulje, rađaju djecu u kasnijoj dobi, a mladih ljudi je manje. Dobna skupina između 15 i 29 godina, koja trenutno čini 19,3%³, 2050. godine predstavljat će 15,3% europskog stanovništva. Ove demografske promjene utječu na obitelji, međugeneracijsku solidarnost i ekonomski rast. Globalizacija može donijeti rast i radna mjesta, ali i, kako je kriza pokazala⁴, specifične izazove za ranjive skupine radnika kao što su mladi. Klimatske promjene i sigurnosna pitanja vezana uz energiju traže prilagodbu ponašanja i načina života nadolazećih generacija. Ključne sposobnosti koje su dovoljno fleksibilne za razvijanje odgovarajućih vještina tijekom životnog vijeka su od životne važnosti, a rano napuštanje školovanja još je uvijek glavni problem.

Mladi ljudi cijene prijateljstvo, poštovanje, toleranciju i solidarnost, a ovu generaciju možda odlikuje najviše znanja, posjedovanje tehničkih vještina i najveća mobilnost dosad. Međutim, kao i ostatak društva, suočeni su s većim individualizmom i pritiscima konkurentnosti te nužno nemaju jednake mogućnosti.

Provođenjem iscrpnih konzultacija širom Europe⁵, na vrhu popisa pitanja koja su od važnosti za mlade utvrđeni su sljedeći specifični izazovi: **obrazovanje, zapošljavanje, socijalno uključivanje i zdravlje**. Mladima u Europi potrebno je pružiti alat kojim će iskoristiti mogućnosti poput građanskog i političkog sudjelovanja, volonterstva, stvaralaštva, poduzetništva, sporta i globalnog uključivanja.

Teškoće s obrazovanjem, zapošljavanjem, uključivanjem i zdravljem, produbljene teškoćama vezanim uz financije, stanovanje ili prijevoz mladim ljudima otežavaju postizanje neovisnosti, u kojoj raspolažu resursima i mogućnostima za upravljanje vlastitim životima, puno sudjelovanje u društvu i samostalno donošenje odluka.

³ Izvor: Eurostat

⁴ COM (2009) 34

⁵ Vidi priložene Procjenu učinka i izvješća o konzultacijama

3. Potreba za novim okvirom

3. Potreba za novim okvirom

3.1 Europska suradnja

Suradnja mladih je dobro strukturirano i razvijeno europsko političko područje. Programi Europske unije za mlade provode se od 1988. godine. Politički proces razvijen je Bijelom knjigom 2001. godine⁶ te se trenutno temelji na tri stupa:

- Aktivno građanstvo za mlade kroz otvorenu metodu koordinacije s četiri prioriteta (sudjelovanje, informiranje, volontiranje i bolje poznavanje mladih), zajedničke ciljeve, izvješća država članica i strukturirani dijalog s mladima;
- Socijalna i profesionalna integracija kroz provedbu Europskog pakta za mlade⁷ prema Lisabonskoj strategiji, obuhvaćajući tri prioriteta (zapošljavanje/socijalno uključivanje, obrazovanje/usavršavanje, usklađivanje poslovnog i privatnog života). Komunikacija Europske komisije „Promicanje punog sudjelovanja mladih u obrazovanju, zapošljavanju i društvu“⁸ otišla je korak dalje predlažući dodatne aktivnosti;
- Uključivanje pitanja politike za mlade u druge politike (primjerice antidiskriminacija, zdravlje).

3.2 Ocjenjivanje politika za mlade

Konzultacije s državama članicama provedene su po pitanju trenutnog okvira i mogućeg poduzimanja aktivnosti ubuduće. Europski parlament održao je saslušanje na temu mladih u veljači 2009. godine. Kao dio strukturiranog dijaloga, održane su rasprave s tisućama mladih iz cijele Europe. Organizirani su sastanci s Europskim forumom mladih i nacionalnim savjetima za mlade. Online upitnikom prikupljeno je 5.000 odgovora. Istraživači, kao i voditelji programa Mladi na djelu iznijeli su svoja mišljenja.

Ukupno gledajući, na otvorenu metodu koordinacije gleda se kao na odgovarajući alat za suradnju, a njezini prioriteti su još uvijek važni. Propisi i strategije vezane uz mlade na nacionalnoj razini inspirirane su okvirom. Veći broj zemalja uključuje organizacije mladih u donošenje politika. Europski pakt za mlade postavio je pitanje mladih unutar Lisabonske strategije na višu razinu, osobito u odnosu na obrazovanje i zapošljavanje, a napredak je postignut na području antidiskriminacije i zdravlja.

Međutim, okvir - koji je istekao 2009. godine - nije uvijek pokazivao učinkovitost i provedbenu sposobnost. On nije dovoljno koordiniran kako bi riješio sve izazove. Prema zahtjevu Deklaracije Europskog parlamenta o osnaživanju mladih iz 2008. godine postoji konsenzus o ojačanom zajedničkom pristupu. Strukturirani dijalog bi također trebalo bolje organizirati i olakšati veći pristup mladima izvan organizacija, osobito onima s manje mogućnosti.

⁶ COM (2001)681

⁷ Zaključci predsjedništva Europskog vijeća, ožujak 2005 (7619/05)

⁸ COM (2007) 498

4. Mladi - ulaganje i osnaživanje

4. Mladi - ulaganje i osnaživanje

4.1. Europska vizija za mlade

Mladi bi trebali iskoristiti svoj potencijal u najvećoj mogućoj mjeri. Ova vizija odnosi se na sve, no aktivnosti bi se trebale usredotočiti na one s manje mogućnosti. Ona se temelji na dvojnog pristupu:

- Ulaganje u mlade: osiguravanje većeg broja resursa za razvoj političkih područja koja u svakodnevnom životu utječu na mlade te poboljšanje njihove dobrobiti.
- Osnaživanje mladih: promicanje potencijala mladih u svrhu obnavljanja društva i pridonosa europskim vrijednostima i ciljevima.

Razvit će se jača suradnja između politika za mlade i drugih političkih područja poput obrazovanja, zapošljavanja, uključivanja i zdravlja, u kojoj će aktivnosti i rad mladih imati ulogu podrške. Obnovljena otvorena metoda koordinacije na području mladih potaknut će „zajedničko“ donošenje odluka „podupirući“ ostale procese koordinacije politike svojom specifičnom stručnosti i omogućujući mladim ljudima da izraze svoje mišljenje i da ih se sasluša. Europski doprinos ogleda se u pružanju pomoći državama članicama koje su odgovorne za politiku za mlade za bolju suradnju.

4.2. Dugoročna strategija za mlade s kratkoročnim prioritetima

Temeljem trenutnih saznanja o položaju mladih⁹, predložena je nova strategija s tri glavna i međusobno povezana cilja koji su usko povezani s onima Obnovljene socijalne agende:

- Stvaranje više mogućnosti za mlade u obrazovanju i zapošljavanju
- Poboljšanje pristupa i punog sudjelovanja svih mladih ljudi u društvu
- Poticanje međusobne solidarnosti između društva i mladih

Svaki od ciljeva obuhvaća dva ili tri predložena „područja djelovanja“ s ciljevima za prve tri godine, 2010. - 2012. Svako područje uključuje popis mogućih specifičnih aktivnosti koje države članice i/ili Europska komisija mogu poduzeti. Svake tri godine redovito će se ocjenjivati i birati prioritete među izazovima i mogućnostima s kojima se mladi danas suočavaju kako bi se osigurala fleksibilnost te kako bi se osiguralo da područja djelovanja odražavaju promjene potreba novijih generacija. Nakon donošenja zaključaka praćenja provedbe Europske strategije za rast i zapošljavanje za razdoblje nakon 2010. godine mogu se učiniti prilagodbe.

⁹ Europsko izvješće o mladima 2009.

4. Mladi - ulaganje i osnaživanje

4.2.1 Stvaranje više mogućnosti za mlade

Područje djelovanja 1 - Obrazovanje

Gotovo 80% mladih između 20 i 24 godine u Europi je završilo više obrazovanje. Međutim, četvrtina petnaestogodišnjaka pokazuje loše rezultate u području pismenosti¹⁰, a 6 milijuna mladih napušta školovanje bez stjecanja bilo kakvih kvalifikacija. Veća mobilnost čini Europsku uniju prostorom koji je otvoren za razvoj talenta i potencijala¹¹ mladih, no on je i dalje ograničen.

Europska komisija predložila je novu otvorenu metodu koordinacije za obrazovanje¹² koja nudi rješenja za sljedeće dugoročne strateške izazove: cjeloživotno učenje i mobilnost, kvaliteta i učinkovitost, jednakost i građanstvo, inovacije i stvaralaštvo, kao i novi pristup odgovarajućim potrebama i vještinama tržišta rada 21. stoljeća¹³. Glavni prioritet je poboljšanje formalnog obrazovanja, no vještine se mogu steći izvan učionice kroz rad mladih i korištenje novih tehnologija.

Cilj

Komplementarno formalnom obrazovanju, neformalnom obrazovanju za mlade potrebno je pružiti podršku na način da pridonese cjeloživotnom učenju u Europi, razvijajući njegovu kvalitetu, prepoznajući njegove rezultate te integrirajući ga s formalnim obrazovanjem

Aktivnosti država članica i Europske komisije unutar njihovih područja nadležnosti:

- Razviti mogućnosti neformalnog učenja kao jedan od niza aktivnosti koje rješavaju rano napuštanje školovanja;
- Potpuno koristiti niz alata koji su uspostavljeni na europskoj razini za provjeru valjanosti vještina i priznavanje kvalifikacija¹⁴;
- Promicati mobilnost u učenju svih mladih;
- Poticati suradnju između donositelja politika za obrazovanje i mlade;
- Riješiti problem stereotipa utemeljenih na spolu kroz sustave formalnog i neformalnog obrazovanja;
- Učiniti dostupnim kvalitetne službe za profesionalnu orijentaciju i savjetovanje mladih;
- Razviti strukture sudjelovanja unutar obrazovnog sustava, kao i suradnju među školama, obiteljima i lokalnim zajednicama

Europska komisija će dalje razvijati funkciju samoocjenjivanja u okviru Europass-a, osobito za vještine stečene u neformalnim okruženjima, te izdavati potvrde poput Youthpass-a.

¹⁰ COM (2008) 425

¹¹ Poput programa Erasmus i Mladi na djelu

¹² COM (2008) 865

¹³ COM (2008) 868

¹⁴ Prvi je osiguran kroz alate poput Europass-a, EQF-a ili ECVET-a, a drugi kroz Direktivu 2005/36/EC.

4. Mladi - ulaganje i osnaživanje

Područje djelovanja 2 - Zapošljavanje

Prijelazna razdoblja mladih između obrazovanja i zapošljavanja postala su znatno duža i složenija. Nezaposlenost među mladima prosječno je najmanje dvostruko veća nego što to vrijedi za ukupnu radnu snagu; trenutna ekonomska kriza stvara dodatni pritisak na mogućnosti tržišta rada za mlade. Oni često rade na poslovima niske kvalitete i privremenim poslovima te su za njih loše plaćeni. Nezaposlenost među mladima često je rezultat nedostatka vještina ili nedostatka traženih vještina.

Potrebni su sustavi profesionalne orijentacije i savjetovanja za odabir kvalifikacija i buduće mogućnosti zapošljavanja.

Promicanje pristupa tržištu rada i kvalitetnog zapošljavanja čine glavne prioritete Lisabonske strategije za rast i zapošljavanje te Europskog pakta za mlade. Ovo nastojanje treba zadržati. Učinak financijske i ekonomske krize na tržište rada zahtjeva hitnost rješavanja nezaposlenosti među mladima kratkoročno i dugoročno. Sloboda kretanja na tržištu rada, osobito važna za mlade koji su na početku svojih karijera, je glavno uporište Jedinственog tržišta.

Aktivnosti država članica i Europske komisije unutar njihovih područja nadležnosti:

- Osigurati zadržavanje prioriteta zapošljavanja mladih;
- Promicati prekogranične mogućnosti vezane uz zanimanje i stručnost mladih, uključujući rano upoznavanje mladih sa svijetom rada;
- Razviti rad mladih kao sredstvo podrške zapošljavanja mladih;
- Poticati suradnju između donositelja politika za obrazovanje i mlade te uključenost mladih u politiku zapošljavanja;
- Osigurati učinkovito korištenje europskih fondova dostupnih za promicanje zapošljavanja mladih, osobito Europskog socijalnog fonda;
- Razvijati kratkoročne mjere njihovih planova obnove u svrhu poticanja zapošljavanja mladih, kao i strukturnih mjera u korist mladih;
- Razvijati službe profesionalne orijentacije i savjetovanja;
- Umanjiti prepreke slobodnom kretanju na tržištu rada u čitavoj Europskoj uniji;
- Promicati kvalitetno stažiranje unutar programa obrazovanja i usavršavanja i/ili zapošljavanja;
- Poboljšati mogućnosti brige o djetetu u svrhu usklađivanja poslovnog i privatnog života mladih punoljetnika.

Cilj

Aktivnosti politike zapošljavanja u državama članicama i na europskoj razini potrebno je koordinirati kroz četiri komponente fleksibilnosti i sigurnosti kako bi se olakšao prijelaz između školovanja i zapošljavanja ili neaktivnosti ili nezaposlenosti i zapošljavanja. Nakon pronalaska posla, mladima treba pružiti mogućnost napredovanja. Povećati i poboljšati ulaganja u pružanje odgovarajućih vještina za one poslove koji su traženi na tržištu rada, uz bolju kratkoročnu usklađenost traženih vještina i bolje dugoročno predviđanje traženih vještina.

4. Mladi - ulaganje i osnaživanje

Područje djelovanja 3 - Stvaralaštvo i poduzetništvo

Tehnologija nudi današnjoj „internetskoj generaciji“ nove mogućnosti učenja, stvaranja i sudjelovanja, no također donosi izazove koji se odnose na privatnost, sigurnost korištenja interneta i medijsku pismenost. Poticanje poduzetništva i inovacija kod mladih dio je Okvirnog programa za konkurentnost i inovacije od 2007. do 2013. godine te Europskog referentnog okvira za ključne kompetencije - koji uključuje kulturu. Stvaralaštvo i inovacije također su teme Europske godine 2009. te jedan od strateških izazova koji je utvrđen novom otvorenom metodom koordinacije za obrazovanje i usavršavanje.

Mlade ljude treba poticati na inovativno razmišljanje i djelovanje te je potrebno prepoznati mladi talent. Kultura potiče stvaralaštvo, a poduzetničko obrazovanje treba sagledavati kao sredstvo promicanja ekonomskog rasta i novih radnih mjesta kao i izvor vještina, građanskog sudjelovanja, neovisnosti i samopouzdanja.

Cilj

Razvijanje talenta, kreativnih vještina, poduzetničkog načina razmišljanja i kulturnog izražavanja mladih treba poticati među svim mladim ljudima.

Aktivnosti država članica i Europske komisije unutar njihovih područja nadležnosti:

- Daljnji razvoj fondova „za poticanje početka karijere“ i poticanje prepoznavanja poduzetništva mladih;
- Dostupnost novih tehnologija u svrhu osnaživanja talenta mladih i stvaranje interesa za umjetnost i znanost;
- Promicanje doprinosa rada mladih stvaralaštvu i poduzetništvu mladih ljudi;
- Širenje pristupa alatima stvaralaštva, osobito onima koji uključuju nove tehnologije.

4. Mladi - ulaganje i osnaživanje

4.2.2 Poboljšanje pristupa i punog sudjelovanja mladih u društvu

Područje djelovanja 4 - Zdravlje i sport

Europskom strategijom zdravlja (2008. - 2013.) zdravlje djece i mladih utvrđeno je kao prioritetna aktivnost te potvrđeno rezolucijom Vijeća¹⁵. Zdravlje mnogih mladih ljudi je u opasnosti zbog stresa, loše prehrane, nedostatka tjelesne aktivnosti, spolnih odnosa bez zaštite, konzumiranja duhana, alkohola i droga. Širi okolišni i socioekonomski čimbenici također utječu na loše zdravlje koje zatim može omesti aktivno sudjelovanje. Specifičnost mladih u pitanjima zdravlja stoga treba rješavati obuhvaćajući veći broj područja djelovanja. Uz poboljšanje tjelesnog zdravlja i psihološke dobrobiti mladih građana, sport daje obrazovnu dimenziju te ima važnu društvenu ulogu¹⁶.

Aktivnosti država članica i Europske komisije unutar njihovih područja nadležnosti:

- Provesti Rezoluciju Vijeća o zdravlju i dobrobiti mladih te poticati bavljenje tjelesnom aktivnosti i sportom kod mladih primjenjujući Europske smjernice za tjelesnu aktivnost¹⁷;
- Promicati mogućnosti usavršavanja onih koji rade s mladima i voditeljima organizacija mladih vezano uz zdravlje;
- Poticati suradnju između donositelja politika za zdravlje i mlade te uključenost mladih u politiku zdravlja;
- Mobilizirati sve interesne skupine na lokalnoj razini u svrhu utvrđivanja i pružanja pomoći mladim ljudima u opasnosti;
- Razviti prilagođene informacije o zdravlju za mlade, osobito one koji su u opasnosti od socijalnog isključivanja te mobilizirati mreže informiranja mladih;
- Poticati zdravstveno obrazovanje među vršnjacima u školama i organizacijama mladih.

Cilj

Poticati zdravi život mladih te bavljenje tjelesnim aktivnostima, sportskim aktivnostima i suradnju između onih koji rade s mladima, zdravstvenih stručnjaka i sportskih organizacija usredotočujući se na sprječavanje i rješavanje problema pretilosti, ozljeđivanja, ovisnosti i zlorabe droga te očuvanje mentalnog i seksualnog zdravlja

¹⁵ 2008/C 319

¹⁶ COM (2007) 391

¹⁷ Preporučene političke aktivnosti za podršku tjelesnoj aktivnosti u svrhu poboljšanja zdravlja, 2008.

4. Mladi - ulaganje i osnaživanje

Područje djelovanja 5 - Sudjelovanje

Puno sudjelovanje mladih u civilnom i političkom životu postaje sve veći izazov u svjetlu raskoraka između mladih i institucija. Implementacija aktualnih zajedničkih ciljeva za sudjelovanje i informacije pokazuje da još uvijek ima prostora za napredak, posebice vezano uz podršku organizacija koje se bave mladima, sudjelovanje u predstavničkoj demokraciji ili "učenju sudjelovanja". Kreatori politike moraju prilagoditi svoj način govora tako da ga mladi mogu razumjeti - uključujući i civilne i europske teme - pogotovo kako bi privukli mlade koji nisu članovi organizacija te mlade s poteškoćama.

Cilj

Osigurati puno sudjelovanje mladih u društvu, povećavajući sudjelovanje mladih u civilnom životu lokalnih zajednica te u predstavničkoj demokraciji, podržavajući organizacije koje se bave mladima kao i različite oblike "učenja sudjelovanja", potičući sudjelovanje mladih koji nisu članovi organizacija te pružajući usluge davanja kvalitetnih informacija.

Aktivnosti država članica i Europske komisije unutar njihovih područja nadležnosti:

- Razviti standarde kvalitete u sudjelovanju mladih, informacija te savjetovanja;
- Dodatno politički i financijski podržati organizacije koje se bave mladima, kao i nacionalna i lokalna vijeća mladih;
- Promicati e-demokraciju kako bi se doprelo do mladih koji nisu članovi neke od organizacija;
- Dodatno razviti mogućnosti za debatu između europskih / nacionalnih institucija i mladih ljudi;
- Komisija će obnoviti Europski portal za mlade i poticati njegovo veće korištenje kod mladih ljudi.

4. Mladi - ulaganje i osnaživanje

4.2.3. Promicanje međusobne solidarnosti između društva i mladih

Područje djelovanja 6 - Socijalno uključivanje

Društvo treba pokazati solidarnost prema mladim ljudima, posebice prema mladima s poteškoćama. Jedna petina mladih u dobi od 16 do 24 godine je 2006. godine živjela u riziku od siromaštva. Isključivanje iz društva može biti uzrokovano nezaposlenošću, invaliditetom, društvenim i pojedinačnim stavovima prema migraciji, diskriminaciji, tjelesnom i/ili psihičkom zdravlju, ovisničkom ponašanju, zlostavljanju, obiteljskom nasilju i kazenoj evidenciji. Također može dovesti do radikalizacije i nasilja.

Prekidanje međugeneracijskog prijenosa siromaštva i društvenog isključivanja jedna je od glavnih karakteristika političke agende društvenog OMC-a (Otvorene metode koordinacije)¹⁸. Obračanje mladima koji su u riziku od siromaštva i društvene isključenosti uključuje širok raspon područja politike te zahtjeva integrirane akcije. U tom kontekstu su dijete, obitelj i politika za mlade usko povezani te je ova Komunikacija dopuna Komunikaciji Europske komisije "Prema Strategiji Europske unije o pravima djeteta"¹⁹.

Aktivnosti država članica i Europske komisije unutar njihovih područja nadležnosti:

- Baviti se problematikom vezanom uz adolescente i mlade odrasle osobe, posebice one s manje mogućnosti, u sustavu socijalne zaštite i politike uključivanja;
- Optimizirati korištenje EU fondova i eksperimentalnih programa u podršci društvene integracije mladih ljudi;
- Ostvariti pun potencijal rada s mladima i društvenih centara za mlade kao načine uključivanja;
- Razviti međukulturnu svijest i kompetencije za sve mlade ljude;
- Potaknuti uključivanje mladih u politiku uključivanja i suradnju između kreatora politike;
- Prepoznati izazove koje su prevladali mladi s invaliditetom, uključujući i posebne nagrade;
- Baviti se beskućništvom, stambenim i financijskim isključivanjem;
- Promicati pristup uslugama kvalitetnog življenja - npr. prijevoz, e-uključivanje, zdravstvo, društvene usluge;
- Promicati specifičnu podršku za mlade obitelji.

Cilj

Spriječiti siromaštvo i društvenu isključenost među grupama mladih s teškoćama i prekinuti njihov međugeneracijski prijenos mobilizirajući sve osobe uključene u njihov život (roditelje, učitelje, socijalne radnike, zdravstvene radnike, osobe koje rade s mladima, same mlade osobe, policiju i pravosuđe, poslodavce...).

¹⁸ COM (2008) 418 - COM (2005) 706

¹⁹ COM (2006) 367

4. Mladi - ulaganje i osnaživanje

Područje djelovanja 7 - Volontiranje

Pokazivanje solidarnosti društvu kroz volontiranje je važno za mlade ljude te je sredstvo osobnog razvoja, učenja mobilnosti, konkurentnosti, društvene kohezije i građanstva. Volontiranje mladih također snažno doprinosi međugeneracijskoj solidarnosti. U svojoj posljednjoj Preporuci Vijeće se založilo za uklanjanje barijera za prekograničnu mobilnost mladih volontera²⁰.

Cilj

Podržati volontiranje mladih razvijajući više mogućnosti volontiranja za mlade ljude, čineći volontiranje lakšim uklanjajući prepreke, dižući svijest o vrijednosti volontiranja, prepoznajući volontiranje kao važan oblik neformalnog obrazovanja i pojačavajući prekograničnu mobilnost mladih volontera.

Aktivnosti država članica i Europske komisije unutar njihovih područja nadležnosti:

- Potaknuti prepoznavanje vještina putem Europassa i Youthpassa;
- Prepoznati doprinose organizacija koje se bave mladima i nestrukturiranih oblika volontiranja;
- Razmisliti o načinima bolje zaštite prava volontera te osiguranja kvalitete u volontiranju te povezati mlade ljude i njihove organizacije prigodom moguće Europske godine volontera (2011.);
- Razviti nacionalne pristupe vezane uz prekograničnu mobilnost mladih volontera;
- Razviti nacionalne pristupe za promicanje međugeneracijske solidarnosti kroz volontiranje.

4. Mladi - ulaganje i osnaživanje

Područje djelovanja 8 - Mladi i svijet

Mladi Europljani su veoma zabrinuti za globalne izazove poput kršenja temeljnih prava, gospodarske nejednakosti ta propadanje okoliša. Žele pokazati solidarnost s ostatkom svijeta boreći se protiv diskriminacije, pomažući drugima te čuvajući okoliš.

Aktivnosti država članica i Europske komisije unutar njihovih područja nadležnosti:

- Potaknuti “zelene” modele potrošnje i proizvodnje kod mladih ljudi (npr. recikliranje, očuvanje energije, hibridna vozila, itd.);
- Promicati poduzetništvo i mogućnosti volontiranja s regijama izvan Europe;
- Podržati razvoj rada s mladima na drugim kontinentima;
- Podići svijest mladih ljudi o temeljnim pravima i razvojnim problemima diljem svijeta.

Cilj

Mobilizirati mlade u globalnom oblikovanju politike na svim razinama (lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj) koristeći postojeće mreže mladih i alate (npr. strukturirani dijalog) te se baviti klimatskim promjenama i UN-ovim milenijskim ciljevima razvoja.

4. Mladi - ulaganje i osnaživanje

4.3. Nova uloga rada s mladima

Rad s mladima²¹ je izvanškolsko obrazovanje koje vode profesionalci volonteri koji “rade s mladima” unutar organizacija koje se bave mladima, vijećnica, centara za mlade, crkava itd. koje doprinose razvoju mladih ljudi. Zajedno s obiteljima te drugim profesionalcima rad s mladima pomaže u suočavanju s nezaposlenošću, neuspjehom u školi te društvenim isključivanjem te u organizaciji slobodnog vremena. Također može razviti vještine te dati podršku u prijelazu iz mlade u odraslu osobu. Unatoč tome što je “neformalan”, rad s mladima treba dodatno profesionalizirati. Rad s mladima doprinosi svim područjima djelovanja te njihovim definiranim ciljevima.

Cilj

Rad s mladima treba podržavati, prepoznati ga zbog njegovog gospodarskog i društvenog doprinosa te profesionalizirati.

Aktivnosti država članica i Europske komisije unutar njihovih područja nadležnosti:

- Opremiti osobe koje rade s mladima profesionalnim vještinama te promicati njihovu potvrdu kroz nadležne europske instrumente (Europass, EQF, ECVET);
- Promicati rad s mladima kroz, između ostalog, strukturalne fondove;
- Razvijati mobilnost osoba koje rade s mladima kao što je opisano u Ugovoru o EZ-u;
- Razvijati inovativne usluge, pedagogije te prakse u radu s mladima;
- Komisija će razviti svoju analizu gospodarskog i društvenog utjecaja rada s mladima.

²¹ Pojam koji se općenito odnosi na rad s mladim ljudima - pravni naziv za osobe koje rade s mladima glasi “društveno-obrazovni instruktori”, kao što je navedeno u Ugovoru, članak 149(2)

5. Ostvarivanje vizije u novom integriranom okviru suradnje

5. Ostvarivanje vizije u novom integriranom okviru suradnje

5.1. Međusektorski pristup

Međusektorska politika pristupa nizu pitanja koje utječu na mandate vezane uz mlade na nacionalnoj te razini Europske unije. Politika vezana uz mlade ne može napredovati bez djelotvorne koordinacije s drugim sektorima. Zauzvrat, politika vezana uz mlade može doprinijeti postizanju rezultata u područjima poput politike vezane uz djecu i obitelj, ravnopravnost spolova, zapošljavanje, stanovanje te zdravstvo. Države članice trebaju razmisliti o primjeni međusektorskog oblikovanja politike na nacionalnoj razini. Međusektorska suradnja se treba razvijati i među lokalnim i regionalnim akterima koji su presudni za provođenje strategija za mlade. Vijeće predviđa da će uspostava suradnje između različitih formacija Vijeća i Komisije ojačati njegovu unutrašnju koordinaciju putem grupa unutar službi EU. Obratit će se pažnja na to da ne stvaraju dvostruki mehanizmi. Također je potrebno uspostaviti poboljšanu bazu znanja te efektivno širenje dobre prakse.

5.2. Dijalog s mladima

Strukturirani dijalog nadgleda provedbu Strategije te stvara prostor za zajednička promišljanja o njezinim prioritetima. Kao dio njihove nacionalne politike vezane uz mlade, države članice su pozvane da organiziraju stalne i redovite dijaloge s mladim ljudima. U suradnji s predstavnicima Komisije ovaj dijalog može uključivati i teme vezane uz Europsku uniju.

Radna grupa sa zemljama članicama i Europskim forumom mladih će se osnovati u 2010. godini kako bi preispitala strukturirani dijalog (sudjelovanje lokalnih, regionalnih i nacionalnih vijeća mladih, sudjelovanje mladih ljudi koji nisu članovi organizacija, uloga EU događanja, praćenja, itd.). Socijalni partneri i interesne grupe politike za mlade u nastajanju (poput industrije, zaklada, dobrotvornih društava i medija koje koriste mladi) će se uključiti kada će to biti prikladno.

Ciklus strukturiranog dijaloga s mladima se predlaže svake godine. Teme za nadolazeći period se zajednički određuju sa sudionicima dijaloga i mogu biti:

- Zapošljavanje mladih (2010.);
- Mladi i svijet (2011.).

5. Ostvarivanje vizije u novom integriranom okviru suradnje

5.3. Uzajamno učenje za bolje oblikovanje politike

Predložena su dva tipa procesa uzajamnog učenja među državama članicama: "Seminari na visokom nivou" kada je potrebna politička suradnja te "klasteri" kada je potrebna tehnička stručnost. Interesne grupe se trebaju uključiti u ove načine uzajamnog učenja.

Prijedlozi za nadolazeći period:

- Seminar na visokom nivou o međusektorskoj suradnji (2010.);
- Klaster o radu s mladima (2011.);
- Seminar na visokom nivou o volontiranju mladih (2011.);
- Klaster o zdravlju mladih (2012.);
- Seminar na visokom nivou o kreativnosti (2012.).

5.4. Provedba

Zemlje članice su ključne za provedbu ove strategije. Međusektorski pristup kao i alati Otvorene metode koordinacije bi trebali biti od velike pomoći. Početni sastanci za prioritete se trebaju organizirati na nacionalnoj razini s interesnim grupama i drugim ministarstvima. Regionalne i lokalne vlasti se također trebaju uključiti. Koordinacija i sudjelovanje relevantnih aktera tijekom cijelog ciklusa je od iznimne važnosti. Sastanci ravnatelja za mlade trebaju imati ključnu ulogu u provedbi novih okvira suradnje.

5.5. Oblikovanje politike na temelju pokazatelja

Znanje je neophodno za kvalitetnu politiku. Trenutni alati (npr. podaci Eurostat-a, nacionalna izvješća, Europski Centar znanja za politiku za mlade (EKCYF), Europski istraživački okvirni program) su prvi korak u tome, kao i izvješće "Mladi u Europi" koje izlazi svake tri godine. Također postoji potreba za dijeljenjem rezultata istraživanja kao i za povezivanjem istraživača u mreže diljem Europe.

Europska komisija predlaže:

- Konsolidirati EKCYF završivši profile zemalja;
- Preispitati postojeće trendove putem Eurydice-a;
- Oblikovati nadzornu ploču s postojećim pokazateljima i referentnim točkama koja se odnosi na mlade u obrazovanju, zapošljavanju, uključivanju i zdravlju;
- Osnovati radnu skupinu koja će raspravljati o mogućim "deskriptorima" (svjetlosnim pokazateljima) za prioritete poput sudjelovanja, volontiranja, kreativnosti te mladih i svijeta, kao i za mlade koji nisu u sustavu obrazovanja, zapošljavanja ili osposobljavanja.
- Pokrenuti studije o:
 - "Dječje obveznice" - korištenje fondova koji se nalaze u zakladama kako bi se podržala autonomija mladih kasnije u životu (2010.),
 - Društvenom i gospodarskom utjecaju rada s mladima (2011.),
 - E-sudjelovanju mladih i informatičkom društvu (2012.);
- Pokrenuti redovita Euro-barometer istraživanja za mlade;
- Promicati korištenje Europskog istraživačkog okvirnog programa za mlade te njegovih nasljednika.

5. Ostvarivanje vizije u novom integriranom okviru suradnje

5.6. Pojednostavljeno podnošenje izvješća

Svake će se tri godine predstaviti zajedničko izvješće Vijeća i Komisije o provedbi gore spomenutih prioriteta. Ono će se temeljiti na sličnim izvješćima zemalja članica koje će pratiti “Mladi u brojkama”, pregled Europske unije o situaciji mladih koji će se pripremiti sa zemljama članicama i organizacijama mladih. Europska komisija preporuča izdavanje nacionalnih izvješća.

5.7. Mobilizacija programa i fondova Europske unije

Program Mladi na djelu podržava politiku prema mladima i njezine prioritete, posebice prekograničnu mobilnost, volontiranje, sudjelovanje, rad sa mladima te političku suradnju (npr. uzajamno učenje, strukturirani dijalog, studije, Euro-barometer alati za pružanje znanja). Ostali programi i fondovi također nude mnoge mogućnosti za sve mlade te se trebaju bolje predstaviti mladima, kao što su Kultura, Cjeloživotno učenje, PROGRESS, MEDIA, Erasmus za mlade poduzetnike, Program za konkurentnost i inovacije te Strukturni fondovi.

5.8. Suradnja s drugim institucijama Europske unije te međunarodnim organizacijama

Europski parlament redovito doprinosi politici za mlade. Komisija ga poziva da djeluje u skladu s ovim priopćenjem te će ga redovito izvještavati o njegovoj provedbi. Komisija također namjerava surađivati s Gospodarskim i socijalnim odborom te s Odborom regija vezano uz njihova područja nadležnosti. Komisija će nastaviti suradnju s Vijećem Europe na područjima zajedničkog interesa, kao što su sudjelovanje mladih, rad s mladima, te bolje poznavanje mladih.

**Agencija za mobilnost i programe Europske unije /
Agency for Mobility and European Union Programmes
Gajeva 22
10000 Zagreb**

Urednica: Tina Šarić

Prijevod: Ines Gašpert Junek

Dizajn: KO:KE kreativna farma

Tisak: Intergrafika

Naklada: 1000 primjeraka

Zagreb, listopad 2012.

Prevedeno s izvornog engleskog izdanja Ureda za publikacije Europske unije, objavljenog na EUR-Lex mrežnim stranicama: © European Union, <http://eur-lex.europa.eu/>, pod nazivom "An EU Strategy for Youth - Investing and Empowering. A renewed open method of coordination to address youth challenges and opportunities".
Odgovornost za prijevod na hrvatski jezik leži u potpunosti na Agenciji za mobilnost i programe Europske unije.

Ova publikacija se financira uz podršku sredstava Europske komisije.
Ova publikacija odražava isključivo stajalište autora publikacije i Komisija se ne može smatrati odgovornom prilikom uporabe informacija koje se u njoj nalaze.

Eurodesk Hrvatska
Agencija za mobilnost i programe EU
Gajeva 22
10000 Zagreb
T + 385 (0) 1 5556 883
F + 385 (0) 1 5005 699
eurodesk@eurodesk.hr
www.mobilnost.hr